

Lausunto koskien hallituksen esitystä laiksi datakeskusrekisteristä

YIT Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi datakeskusrekisteristä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Suomi on Euroopan houkuttelevin maa datakeskusinvestoinneille. Houkuttelevuus perustuu puhtaaseen ja kilpailukykyiseen sähköömme, toimivaan kantaverkkoomme, viileään ilmastoomme, vapaisiin teollisuustontteihimme ja vakaaseen toimintaympäristöömme. Pääministeri Petteri Orpon hallitus on kirjannut hallitusohjelmassaan tavoitteekseen edistää datakeskusten sijoittumista Suomeen ja on tehnyt aktiivisia toimia edistääkseen tätä tavoitetta esimerkiksi sujuvoittamalla luvitusta. Datakeskuskapasiteetti Suomessa on yli kymmenkertaistumassa vuoden 2025 tasosta (368 MW) noin 5,3 gigawattiin vuoteen 2029 mennessä. Luku ei sisällä Googlen syyskuussa julkistamaa investointia.

Rakennusallalle kehittyvät datatalousmarkkinat tarkoittavat 13–15 miljardin euron investointimahdollisuuksia pelkästään seuraavan kolmen vuoden aikana. YIT:n arvion mukaan kokoluokaltaan vastaavaa investointiaaltoja ei ole aikaisemmin Suomessa nähty.

Hankkeet tuovat merkittävästi uusia kotimaisia työpaikkoja ja muita positiivisia talousvaikutuksia niin kaupunkeihin kuin harvaan asutuille alueillekin sekä rakentamisen aikana että sen jälkeen. Rambollin tekemän arvion mukaan nyt ilmoitetut investoinnit datakeskuksiin tuovat rakennusvaiheessa noin 25 000 henkilötyövuotta lisää ja pysyviä työpaikkoja syntyy arviolta noin 7 000. Osa suunnitelluista investoinneista kohdistuu suurten kaupunkien ulkopuolelle ja muuttotappiokuntiin, mikä laajentaa kehityksen alueellista vaikuttavuutta. Rakennusala työllistää satojentuhansia ihmisiä, mutta alan työttömyys on ollut korkealla etenkin asuntomarkkinoiden pysähtyneisyyden takia. Datakeskusrakentaminen tuokin kaivattua piristystä työmarkkinoille sekä vahvistaa elinvoimaa eri puolilla Suomea.

Datakeskusten rakentamisen arvoketjut ovat pitkiä ja projektit vaativia. Tämä tarkoittaa sitä, että kasvava markkina tarkoittaa uutta kysyntää rakentamisen ohella myös monenlaiselle muulle suomalaisen teollisuuden ja palveluntarjoajien osaamiselle. Laajojen arvoketjujen positiiviset vaikutukset ulottuvat rakennuspaikkakuntia laajemmalle alueelle, esimerkiksi rakennusalan alihankintaverkoston kautta.

Investoinneista kilpaillaan kansainvälisesti ja Euroopassa. Datatalouden merkitys kasvaa ja datakeskuksia tarvitaan. Suomen kannattaa edelleen pyrkiä olemaan se paikka, jonne kapasiteettia rakennetaan, sillä täällä on monia muita maita paremmat mahdollisuudet toteuttaa hankkeet ympäristön kannalta vastuullisemmin esimerkiksi viileän ilmastomme ja puhtaan energian saatavuuden takia. Samalla saadaan työpaikkoja ja kaivattua talouskasvua, joka on välttämätön valtion velkaantumisen taittamiseksi ja hyvinvointiyhteiskunnan palveluiden turvaamiseksi.

Nopeasti kasvavasta toimialasta on tärkeää saada luotettavaa kansallista tilannekuvaa. YIT:n näkemyksen mukaan esitetty ilmoitusjärjestelmä on perusteltu, ja se näyttää vastaavan tilannekuvatarpeeseen oikeasuhtaisella tavalla. YIT korostaa, että tilannekuvan seurannasta saatavia tietoja tulee käyttää nimenomaisesti toimintaympäristön aktiiviseen kehittämiseen, mahdollistaen investoinnit. Tietoja voidaan käyttää hyväksi esimerkiksi uuden sähköntuotannon, sähköverkkojen ja muun infrastruktuurin kehittämiseen, jotta investointeja hidastavia pullonkauloja ei syntyisi

toimialalle.

YIT pitää tärkeänä, että ilmoitusvelvollisuus on hallituksen esityksen luonnoksessa asetettu luonteeltaan tietojen keräämiseksi, ei lupamenettelyksi. Esitysluonnoksessa on kerrottu, että valmistelun aikana on arvioitu myös raskaampaa rekisteröitymismenettelyä, joka olisi antanut viranomaiselle laajemmat toimivaltuudet. Rekisteriin ilmoitettavien tietojen osalta YIT katsoo nykyisen esityksen olevan riittävän kattava datakeskustoimialan tilannekuvan seurantaan.

Lain on suunniteltu tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027. Lain voimaantulon hetkellä jo rakentamisvaiheessa tai toiminnassa olevasta datakeskuksesta olisi tehtävä ilmoitus 30.6.2027 mennessä. YIT katsoo siirtymäajan olevan riittävä rakenteilla ja jo toiminnassa olevien datakeskusten osalta.